

Siviling, Falch, Ringheim og Solberg

Postboks 229, 5701 Voss   Tlf. 56-513500
Postboks 27, 5032 Minde   Tlf. 55-288913

Fax 56-51 64 54
Fax 55-28 78 60

KILDE notat N459

P91099.3.

Utført for:- NSB v/Siri Kjær

Frode Eikeland
Matias Ringheim
Voss, 09.08.94

SAMMENFATTING AV STØYDATA (SEL) FOR NORSKE TOG MED ELEKTRISK DRIFT

1. BAKGRUNN

KILDE Akustikk A/S har i tidsrommet 1980-1993 gjennomført en rekke emisjonsmålinger på norske tog for NSB. Fra og med 1982 har måleopplegg og analyse vært gjennomført slik at resultatene kan sammenfattes på en enhetlig måte.

Notatet omfatter bare elektrisk drevne tog i åpent terren. Støy nivået er uttrykt som "Sound Exposure Levels" (SEL) i dBA og oktavbånd for hele togpasseringen.

2. OMFANG

Notatet omfatter 623 tog-passeringer fordelt på 5 togtyper: godstog (GODS), passasjertog i langdistansetrafikk (PASS), gamle lokaltog (B65/B69), lokaltog B69 og nye Intercity tog (B70). Gruppen B65/B68 omfatter B65, B67 og B68.

360 av passeringene gjelder togtypen B69 i ulike varianter, målt på 8 ulike steder og i fartintervall fra ca. 20km/t til ca. 140km/t. De andre togtypene dekker ikke et så stort fartintervall, og det er behov for supplerende målinger, spesielt på B70 og ved låg kjørefart på PASS og delvis på GODS.

3. MÅLE- OG ANALYSEOPPLEGG

Måleseriene er rapportert enkeltvis tidligere, sammen med beskrivelse av måle- og analysemetode (se KILDE rapport R148, R336 og R671). Resultatene fra de uskjermmede posisjonene på målestedet i Kongsvinger er ikke rapportert tidligere, men måle- og analysemetode er beskrevet i KILDE rapport R616. Forklaring på måleenheter er gitt i R671.

4. RESULTATENE

Data for alle enkelttog er gruppert etter målested i tabell 1, og etter type og fartsintervall i tabell 2. Middelverdier og standardavvik for intervallet er oppgitt i tabell 2. Kjørefart er beregnet fra målt passeringstid, og verdiene har en usikkerhet som øker proporsjonalt med kjørefart. Antatt usikkerhet ved største kjørefart (ca. 150km/t) er ca. $\pm$ 3-6%.

De viktigste resultatene er gitt i figur 1-8. Den første figuren viser middelverdiene for ekvivalent støynivå, SEL dBA, som funksjon av kjørefart for de 5 togtypene. Måleresultatene er sammenliknet med Nordisk beregningsmetode for jernbanestøy (1983/84) med typekorreksjon = 0dB.

Figur 2-8 gir verdier i oktavbånd. I disse figurene er de uveide oktavbåndnivåene gitt relativt til tilsvarende dBA-nivå i figur 1. I alle figurene er energimiddelverdien beregnet for fartsintervall på 20km/t. F.eks. gjelder således verdiene for 100km/t, for intervallet 90-110km/t.

Det er stor spredning i målte verdier for en togtype i et gitt fartsintervall. Dette illustreres tydelig i figurene 9-13 som omfatter alle togpasseringer.

Til slutt i figurene vises endring i støyens spektralfordeling som funksjon av kjørefart for hver togtype etter tur (figur 14-18). For alle figurene gjelder at usikkerheten i beregnede middelverdier er stor når antall tog i et fartsintervall er lite. Trolig burde hvert fartsintervall inneholde minimum 10-20 tog (mest for korte tog som B69), for å gi akseptabel pålitelighet.

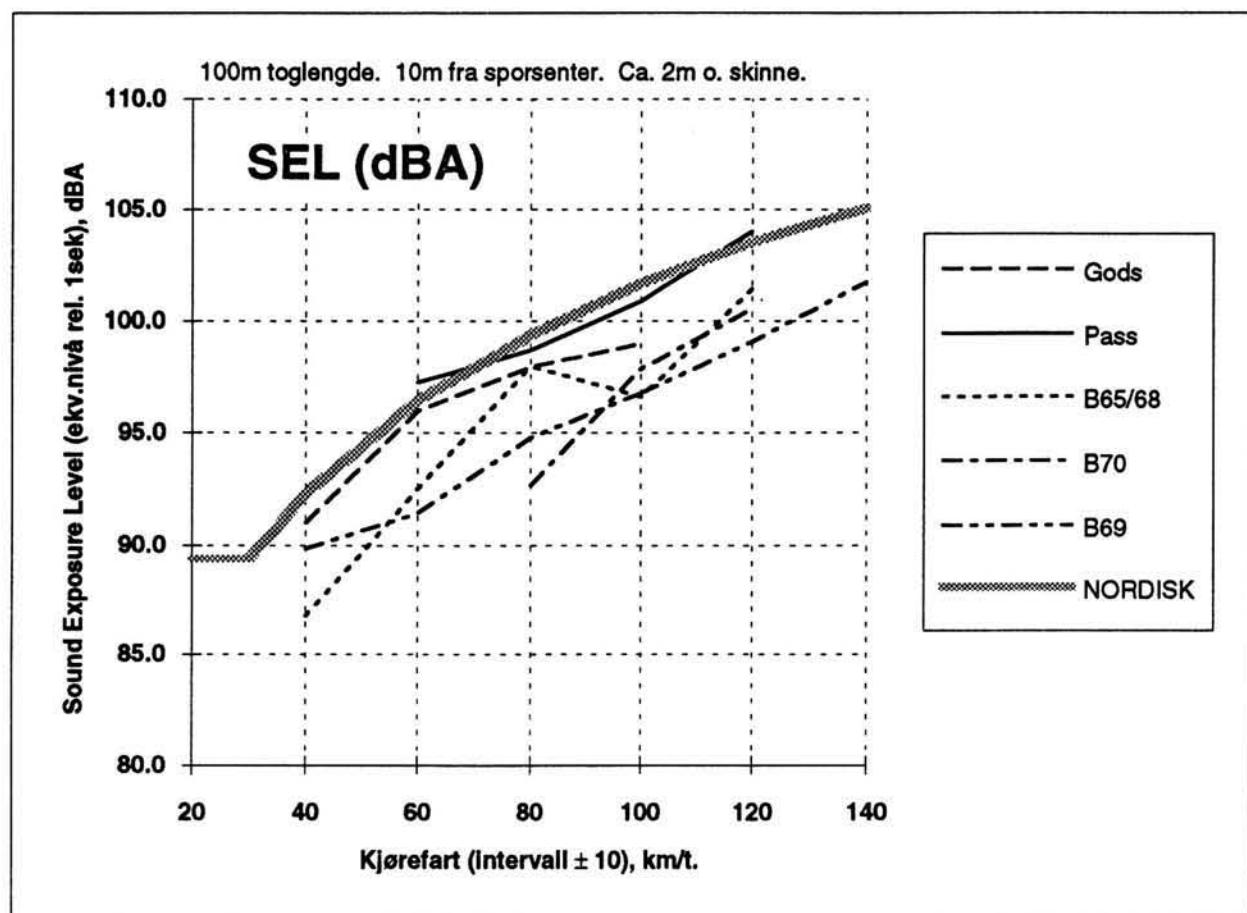
5. SUPPLERENDE MÅLINGER

De utførte målingene dekker vesentlige deler av databehovet for norske tog. Noen tilleggsmålinger bør likevel utføres for at beregningsgrunnlaget kan sies å være tilfredsstillende.

6. FEIL I RAPPORT R671

Tabell 1 i tidligere rapport R671 inneholder en feil for ID.nr. 505-516, idet A0 er gitt sammen verdier som A1. Feilen gjelder bare denne tabellen i R671, og er rettet i tabell 1 her.

N459.Figur01

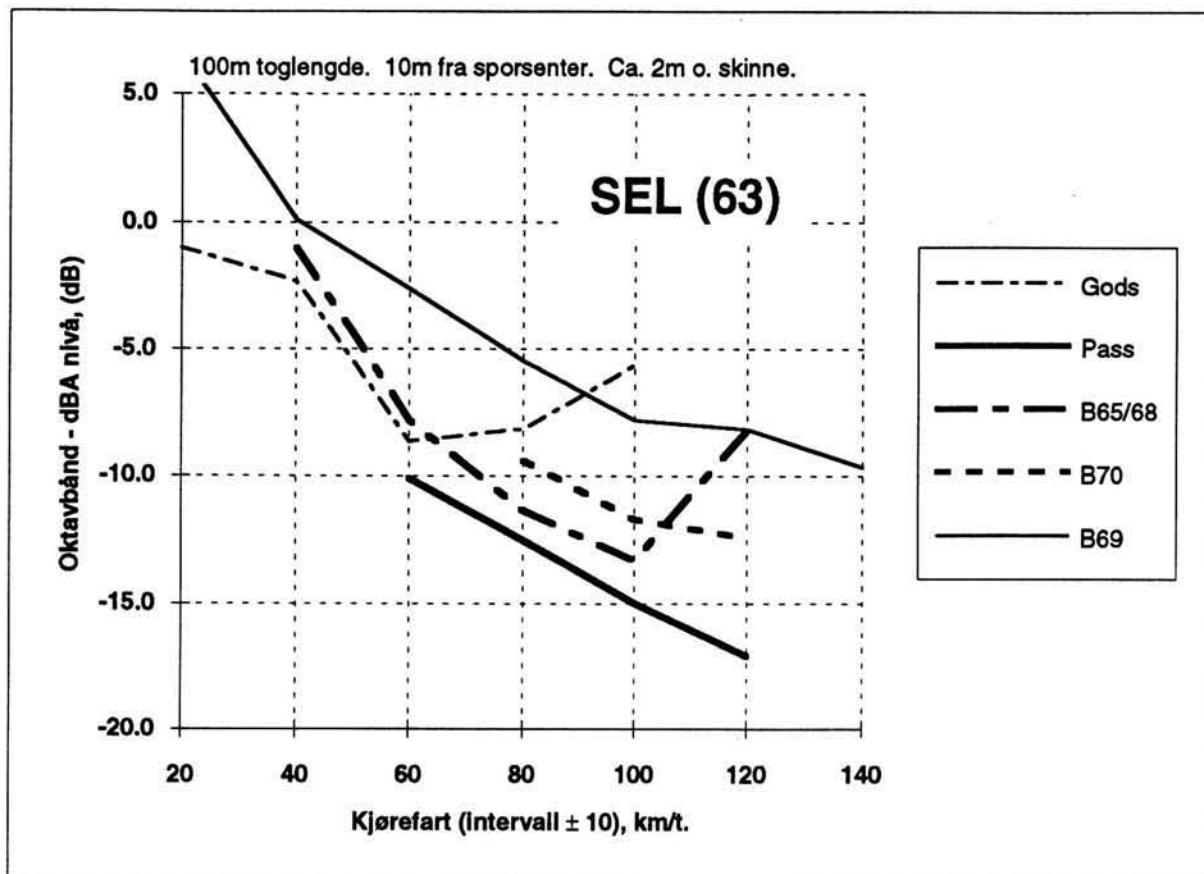

Energi middel av SEL ekv. støynivå.-Antall målte tog.								
	Kjørefart (intervall ± 10), km/t.							
	20	30	40	60	80	100	120	140
Gods	88.8 1		91.0 6	96.0 41	97.9 37	99.0 5		
Pass				97.2 14	98.7 70	100.9 31	104.0 7	
B65/68			86.8 1	92.5 9	98.0 16	96.6 3	101.4 1	
B70					92.7 1	97.8 12	100.5 8	
B69	86.8 11		89.9 18	91.4 44	94.8 81	96.8 147	99.1 45	101.7 14
NORDISK	89.4	89.4	92.3	96.4	99.4	101.6	103.5	105.1

Figur 1.
Ekvivalent støynivå (SEL) for togpassering,
som funksjon av togets kjørefart.

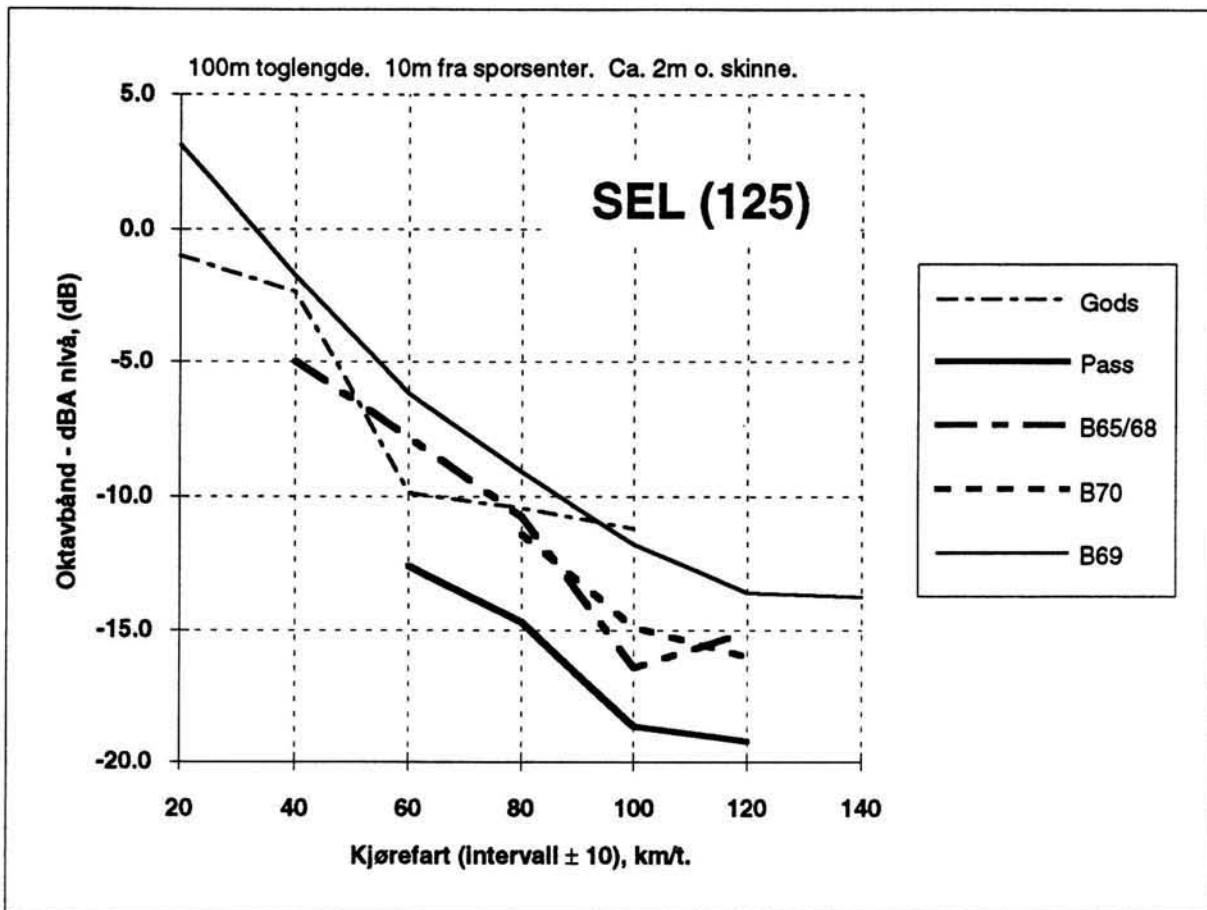
Sammenligning mellom målte verdier for ulike togtyper og
 1983/84 utgaven av Nordisk beregningsmetode for
 jernbanestøy med togtypekorreksjon = 0 dB.

N459.Figur02

Figur 2.
Ekvivalent støynivå (SEL) for togpassering.
 Oktavbånd 63 Hz relativt tilsvarende dB(A) nivå,
 som funksjon av togets kjørefart.

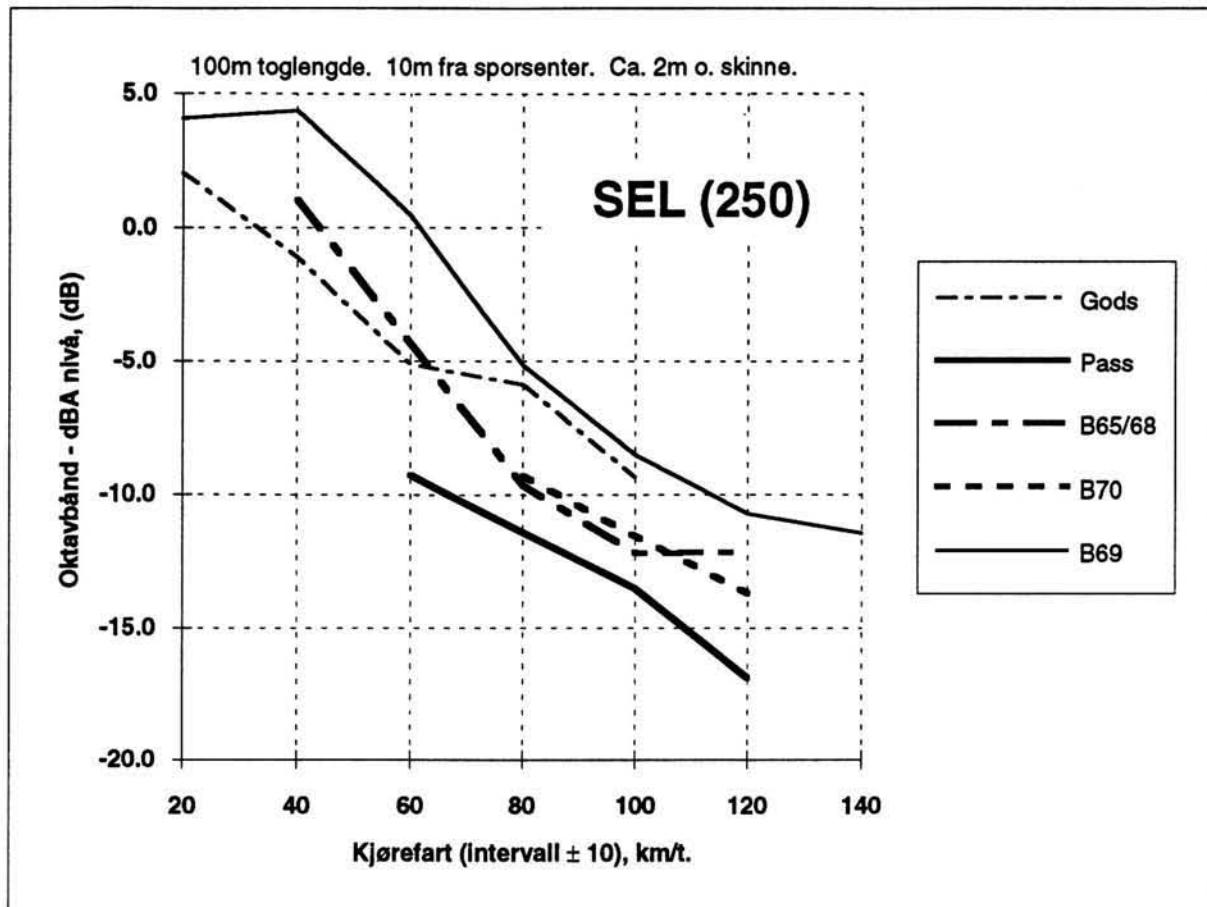
N459.Figur03

	Oktavbånd - dBA nivå. Antall målte tog.							
	Kjørefart (intervall ± 10), km/t.							
	20	40	60	80	100	120	140	
Gods	-1.0	-2.4	-9.9	-10.4	-11.2			dB(A) ant. tog
	1	6	41	37	5			
Pass			-12.6	-14.7	-18.7	-19.2		dB(A) ant. tog
			14	70	31	7		
B65/68		-5.0	-7.8	-10.8	-16.4	-15.1		dB(A) ant. tog
		1	9	16	3	1		
B70				-11.4	-14.9	-16.0		dB(A) ant. tog
				1	12	8		
B69	3.1	-1.7	-6.2	-9.1	-11.8	-13.6	-13.8	dB(A) ant. tog
	11	18	44	81	147	45	14	

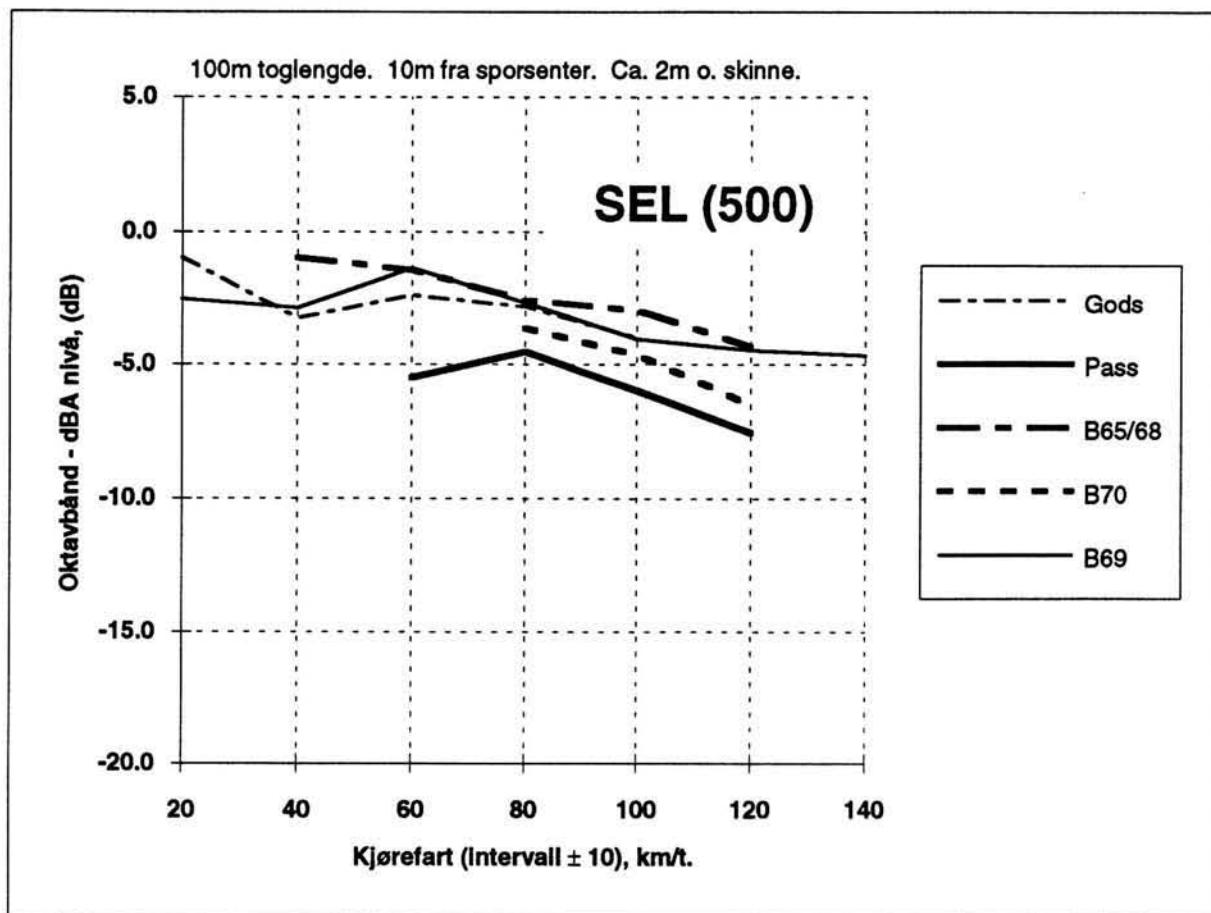
Figur 3.
Ekvivalent støy nivå (SEL) for togpassering.
 Oktavbånd 125 Hz relativt tilsvarende dB(A) nivå,
 som funksjon av togets kjørefart.

N459.Figur04

Figur 4.
Ekvivalent støy nivå (SEL) for togpassering.
 Oktavbånd 250 Hz relativt tilsvarende dB(A) nivå,
 som funksjon av togets kjørefart.

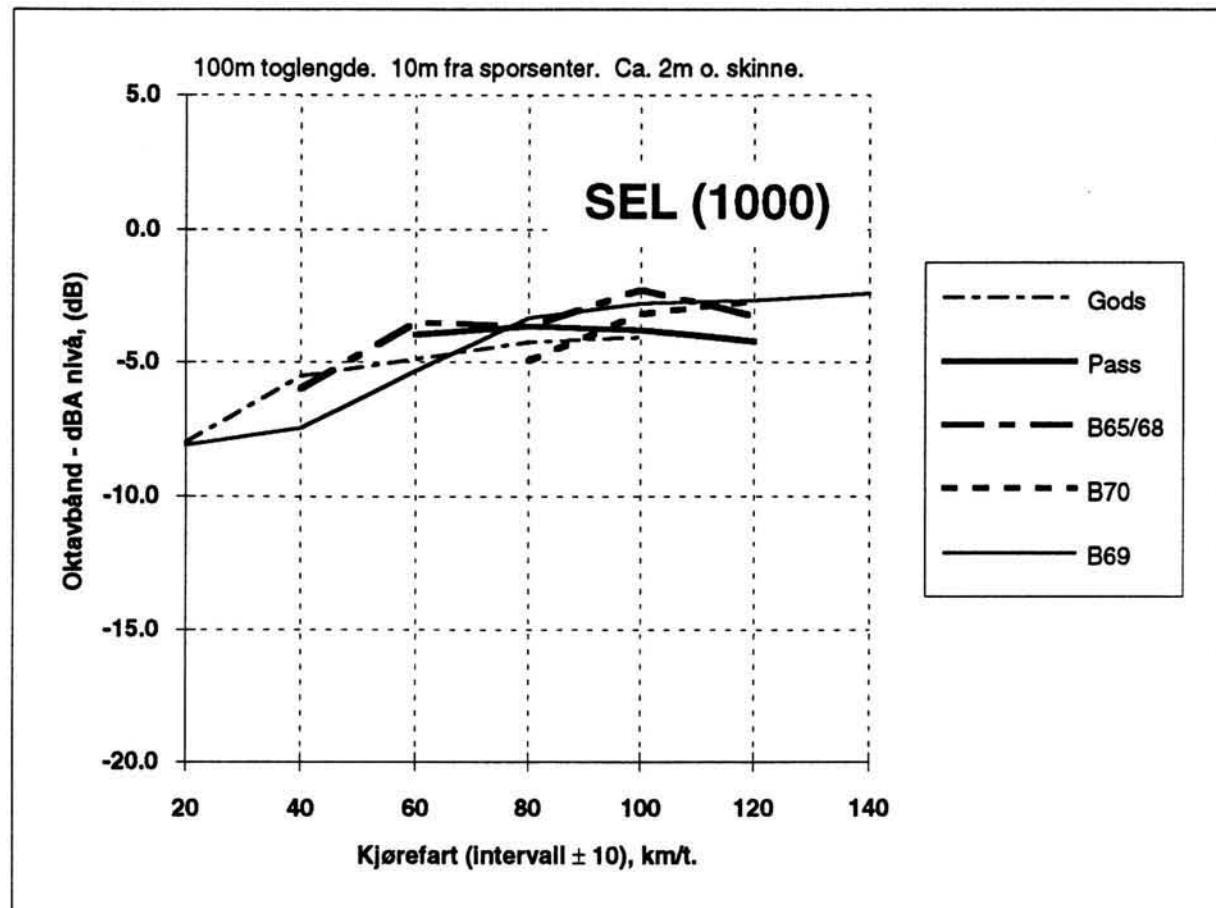
N459.Figur05

Oktavbånd - dBA nivå. Antall målte tog.							
	Kjørefart (intervall ± 10), km/t.						
	20	40	60	80	100	120	140
Gods	-1.0	-3.3	-2.4	-2.9	-4.0		
	1	6	41	37	5		
Pass			-5.5	-4.6	-6.0	-7.6	
			14	70	31	7	
B65/68		-1.0	-1.4	-2.6	-3.0	-4.4	
		1	9	16	3	1	
B70				-3.7	-4.7	-6.5	
				1	12	8	
B69	-2.6	-2.9	-1.4	-2.7	-4.1	-4.5	-4.7
	11	18	44	81	147	45	14

dB(A)
ant. tog

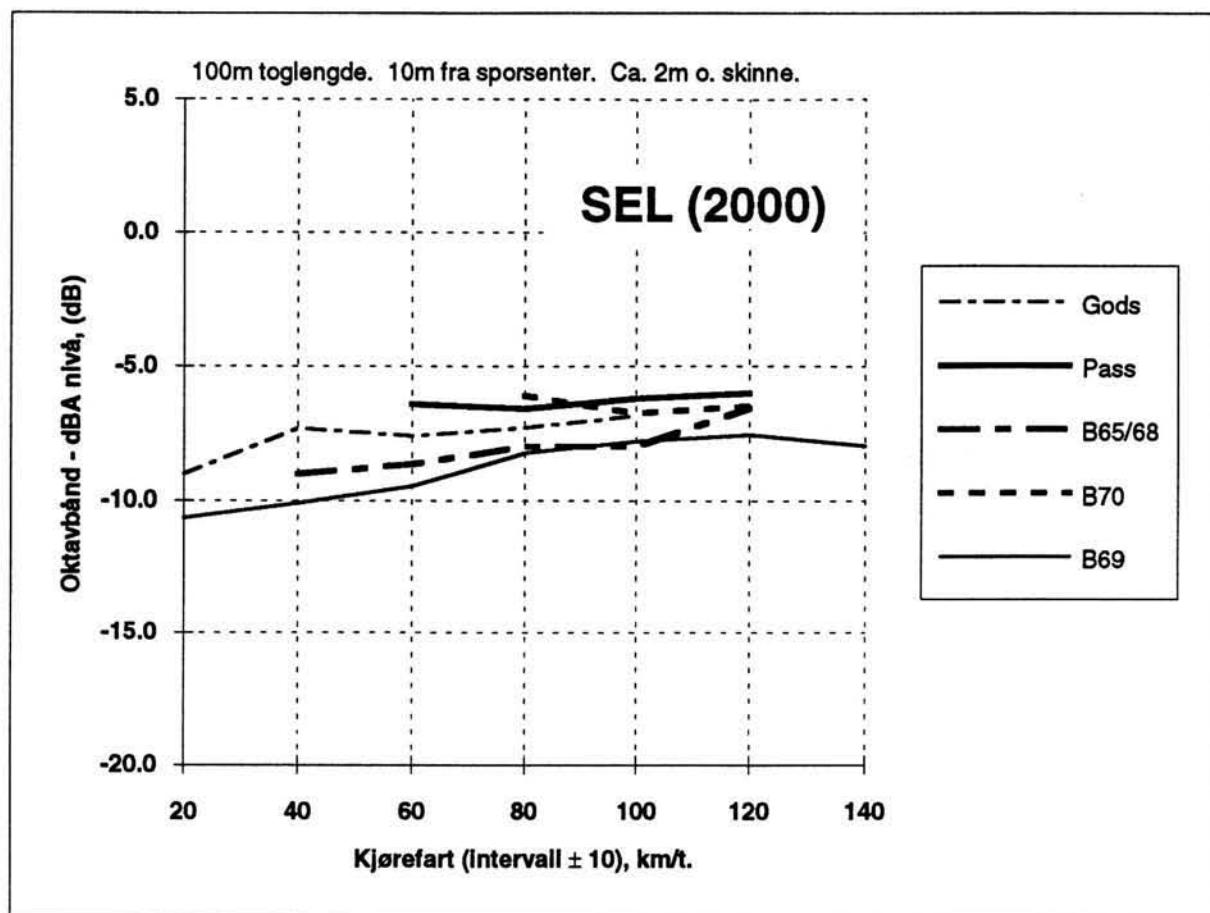
Figur 5.
Ekvivalent støynivå (SEL) for togpassering.
 Oktavbånd 500 Hz relativt tilsvarende dB(A) nivå,
 som funksjon av togets kjørefart.

	Oktavbånd - dBA nivå. Antall målte tog.							
	Kjørefart (intervall ± 10), km/t.							
	20	40	60	80	100	120	140	
Gods	-8.0 1	-5.5 6	-4.9 41	-4.3 37	-4.1 5			dB(A) ant. tog
Pass			-4.0 14	-3.7 70	-3.8 31	-4.2 7		dB(A) ant. tog
B65/68		-6.0 1	-3.5 9	-3.7 16	-2.3 3	-3.3 1		dB(A) ant. tog
B70				-5.0 1	-3.2 12	-2.7 8		dB(A) ant. tog
B69	-8.1 11	-7.5 18	-5.3 44	-3.4 81	-2.8 147	-2.7 45	-2.4 14	dB(A) ant. tog

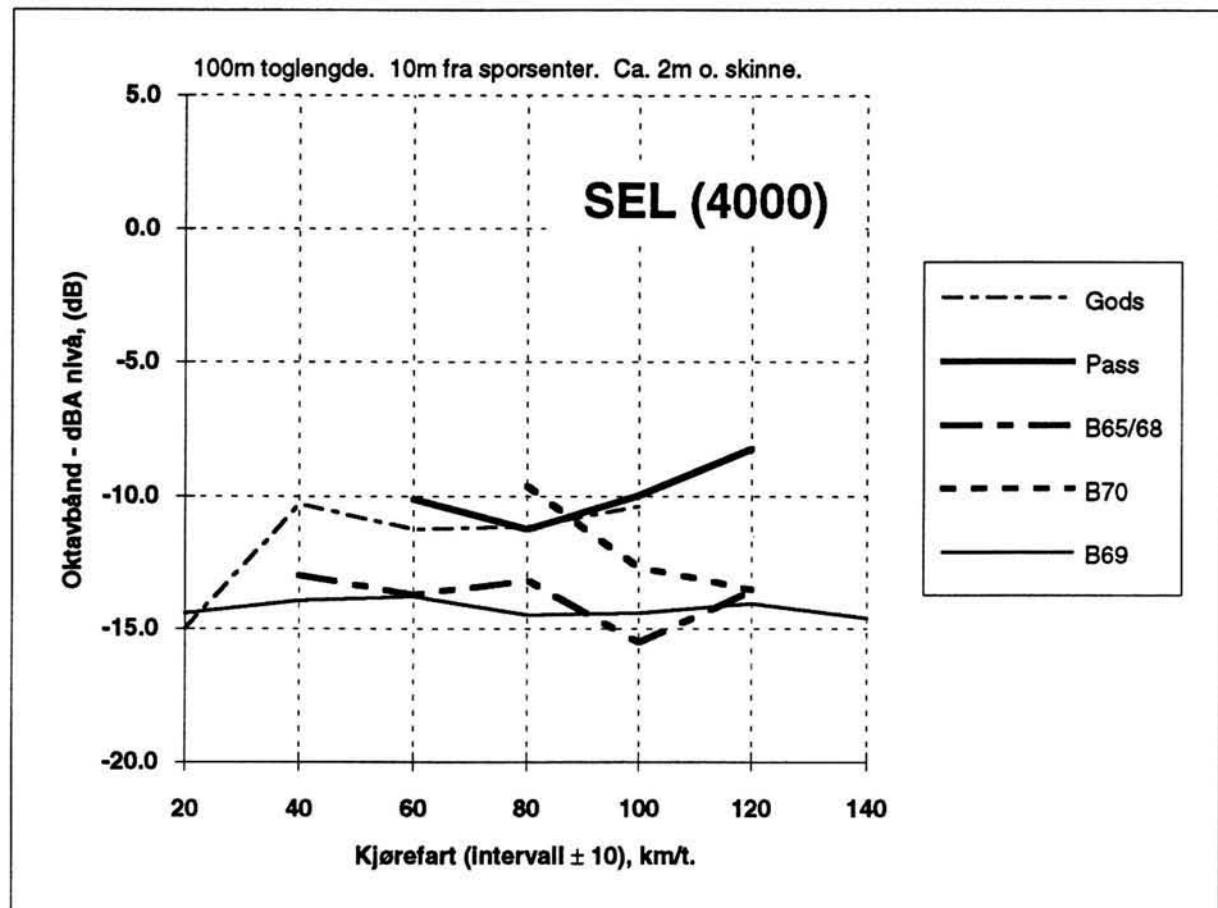
Figur 6.
Ekvivalent støynivå (SEL) for togpassering.
 Oktavbånd 1000 Hz relativt tilsvarende dB(A) nivå,
 som funksjon av togets kjørefart.

N459.Figur07

	20	40	60	80	100	120	140	
Gods	-9.0 1	-7.3 6	-7.6 41	-7.3 37	-6.9 5			dB(A) ant. tog
Pass			-6.4 14	-6.6 70	-6.2 31	-6.0 7		dB(A) ant. tog
B65/68		-9.0 1	-8.7 9	-8.0 16	-8.0 3	-6.6 1		dB(A) ant. tog
B70				-6.1 1	-6.8 12	-6.5 8		dB(A) ant. tog
B69	-10.7 11	-10.1 18	-9.5 44	-8.2 81	-7.8 147	-7.6 45	-8.0 14	dB(A) ant. tog

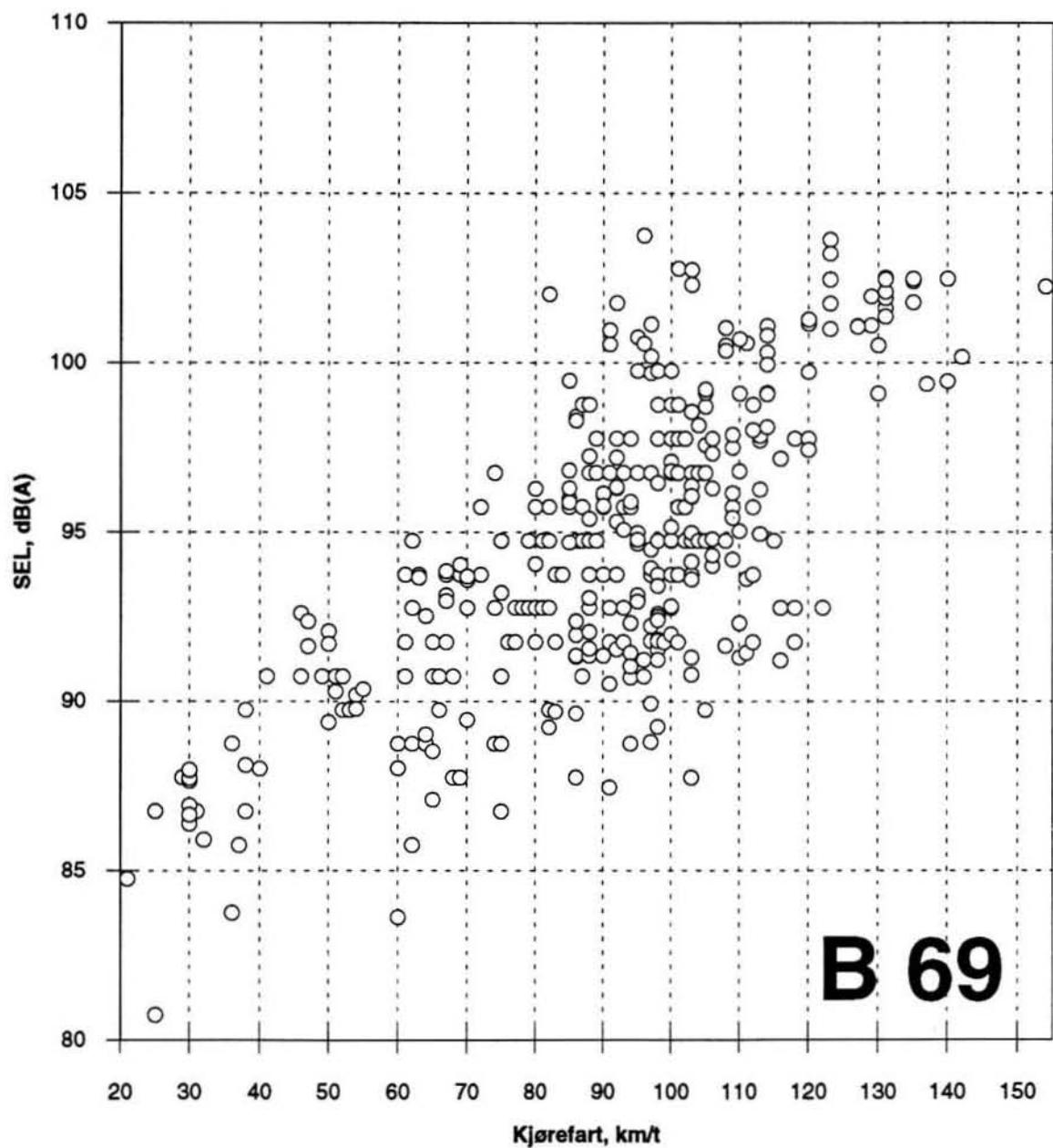
Figur 7.
Ekvivalent støy nivå (SEL) for togpassering.
 Oktavbånd 2000 Hz relativt tilsvarende dB(A) nivå,
 som funksjon av togets kjørefart.

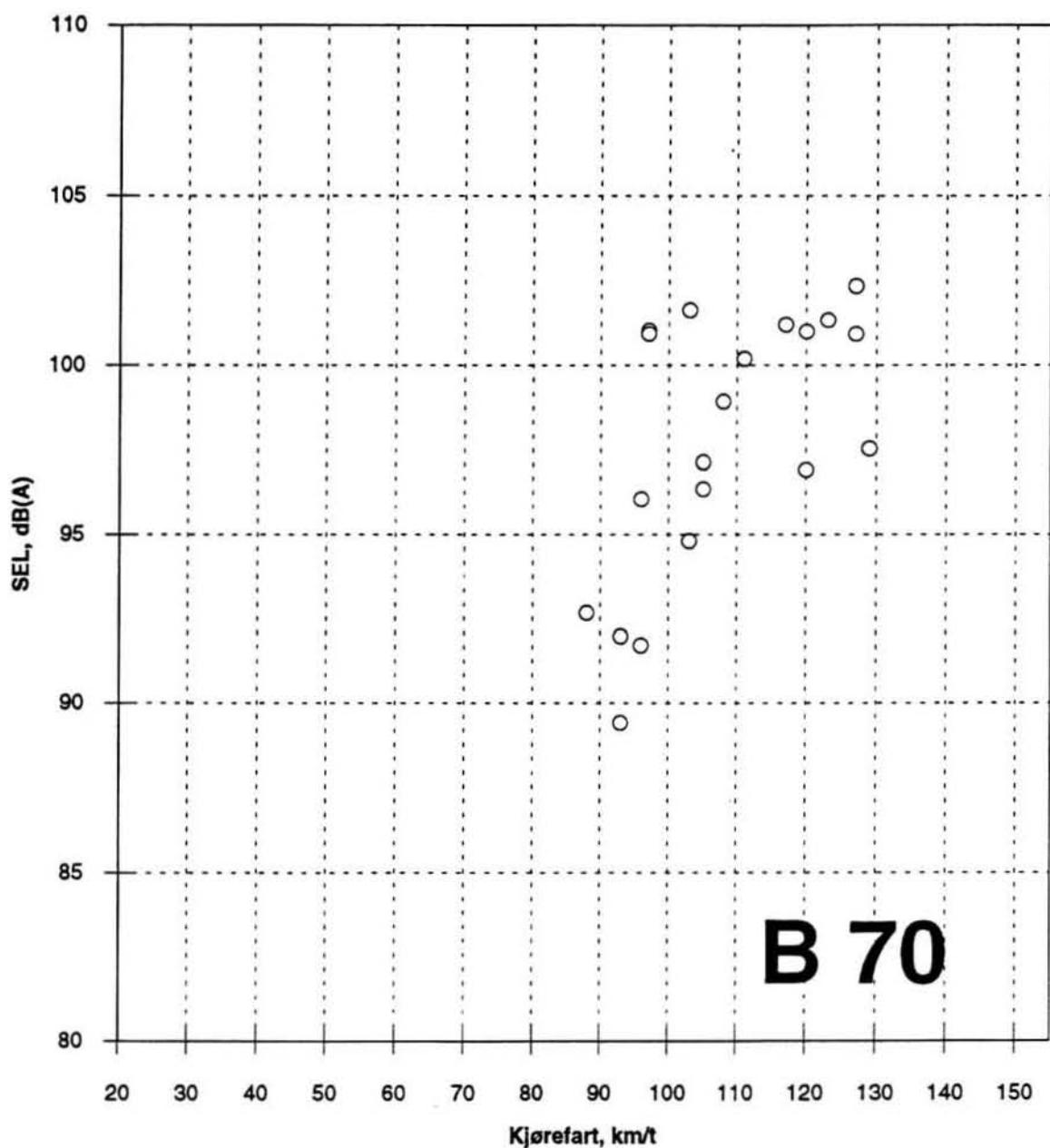
Oktavbånd - dBA nivå. Antall målte tog.								
	20	40	60	80	100	120	140	
Gods	-15.0 1	-10.3 6	-11.2 41	-11.1 37	-10.4 5			dB(A) ant. tog
Pass			-10.1 14	-11.2 70	-10.0 31	-8.2 7		dB(A) ant. tog
B65/68		-13.0 1	-13.7 9	-13.2 16	-15.5 3	-13.6 1		dB(A) ant. tog
B70				-9.6 1	-12.7 12	-13.5 8		dB(A) ant. tog
B69	-14.4 11	-13.9 18	-13.8 44	-14.5 81	-14.4 147	-14.1 45	-14.6 14	dB(A) ant. tog

Figur 8.
Ekvivalent støynivå (SEL) for togpassering.
 Oktavbånd 4000 Hz relativt tilsvarende dB(A) nivå,
 som funksjon av togets kjørefart.

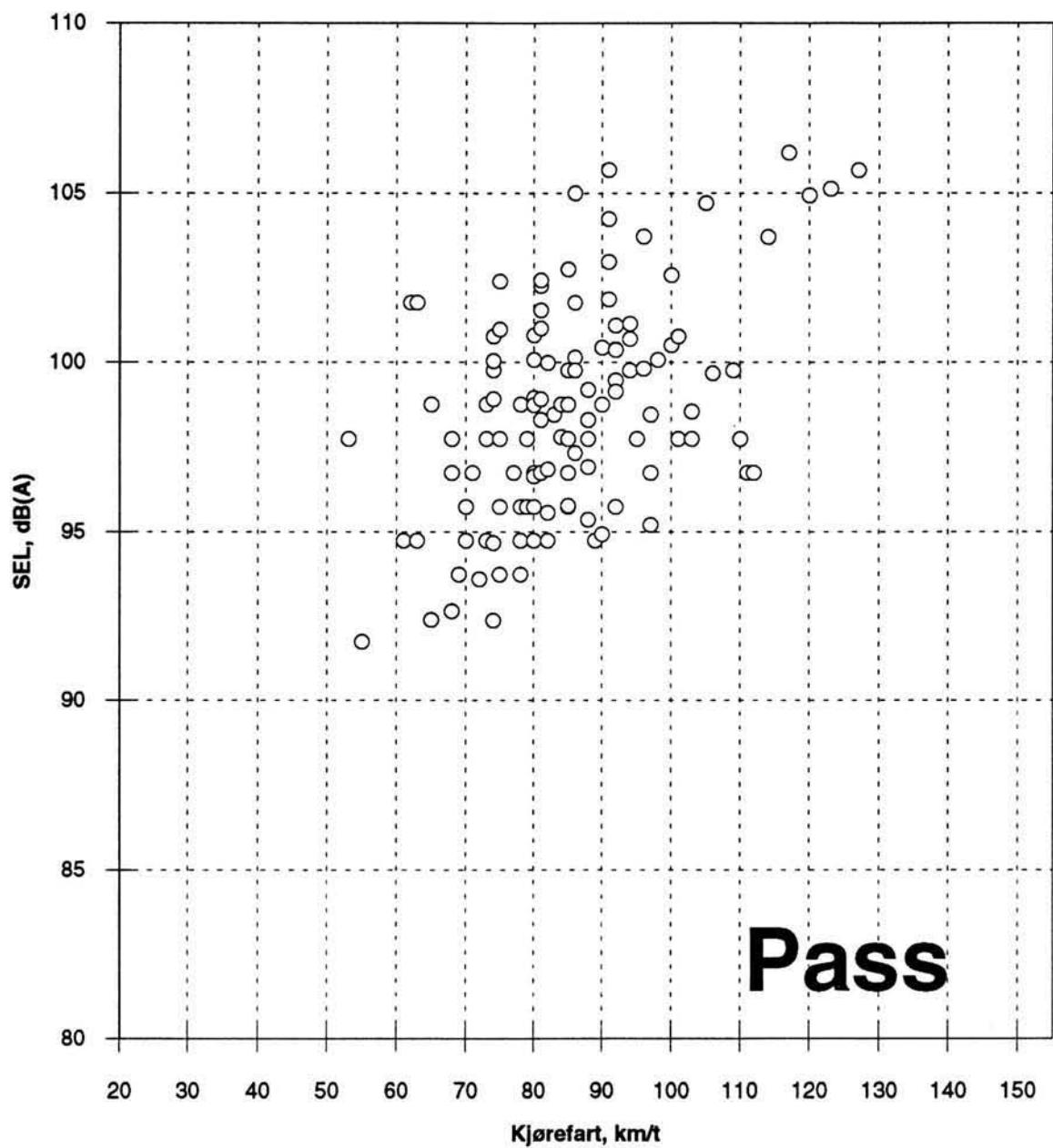
Figur 9. A-vegd SEL-verdi for enkelttog. Verdiene er normalisert til toglengde 100m og avstand 10m.

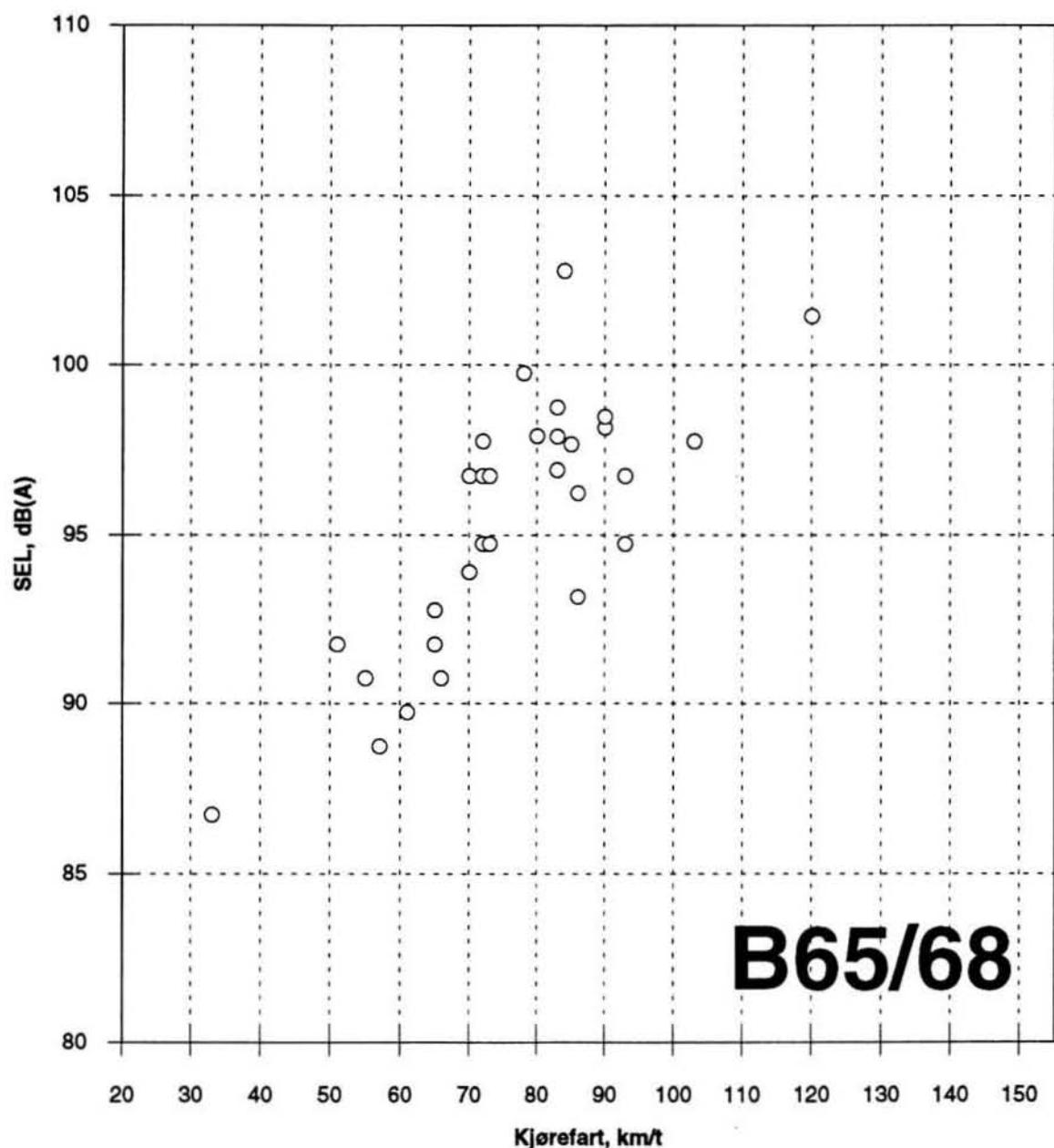
Figur 10. A-vegd SEL-verdi for enkelttog. Verdiene er normalisert til toglengde 100m og avstand 10m.

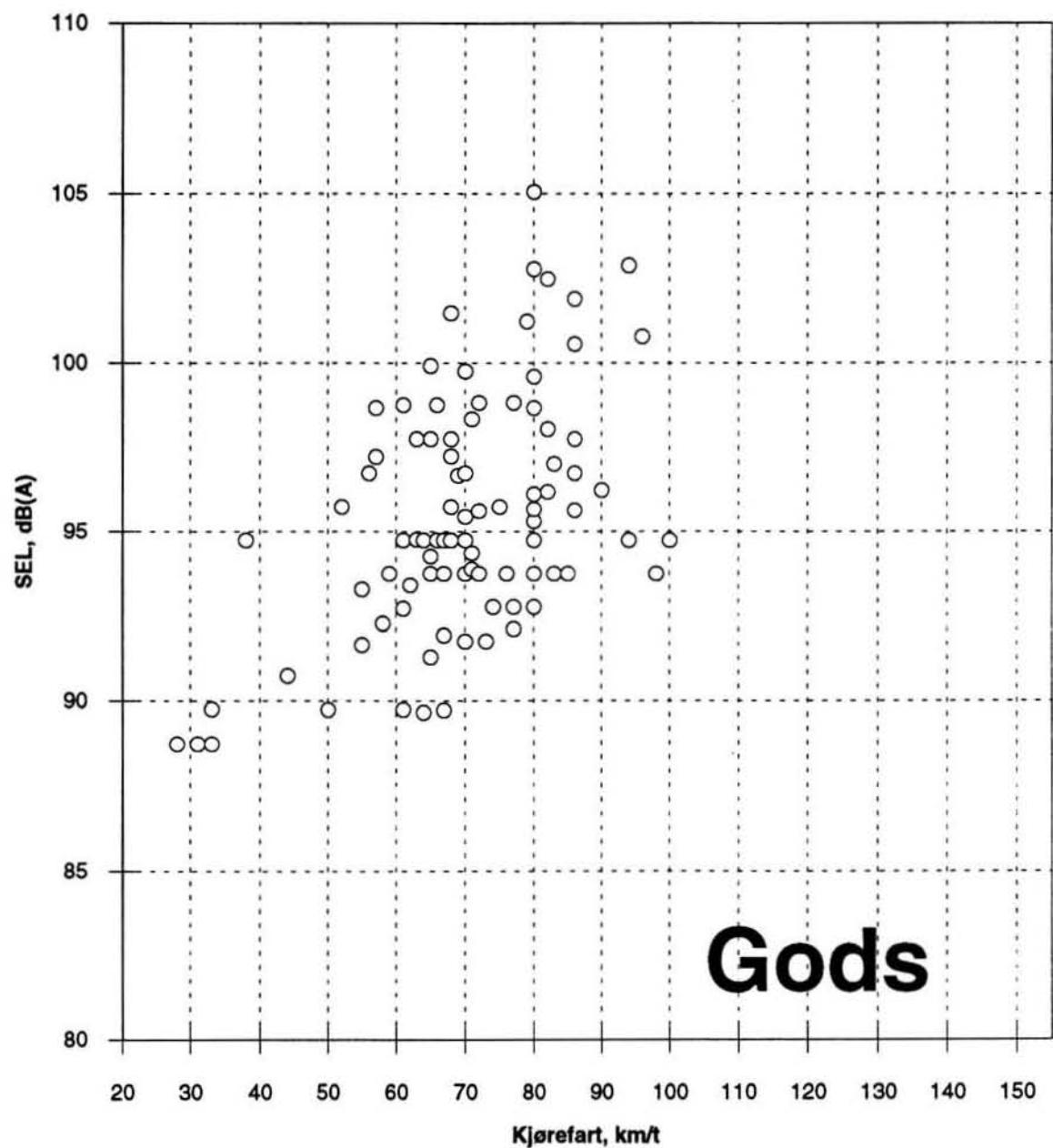
Figur 11. A-vegd SEL-verdi for enkelttog. Verdiene er normalisert til toglengde 100m og avstand 10m.

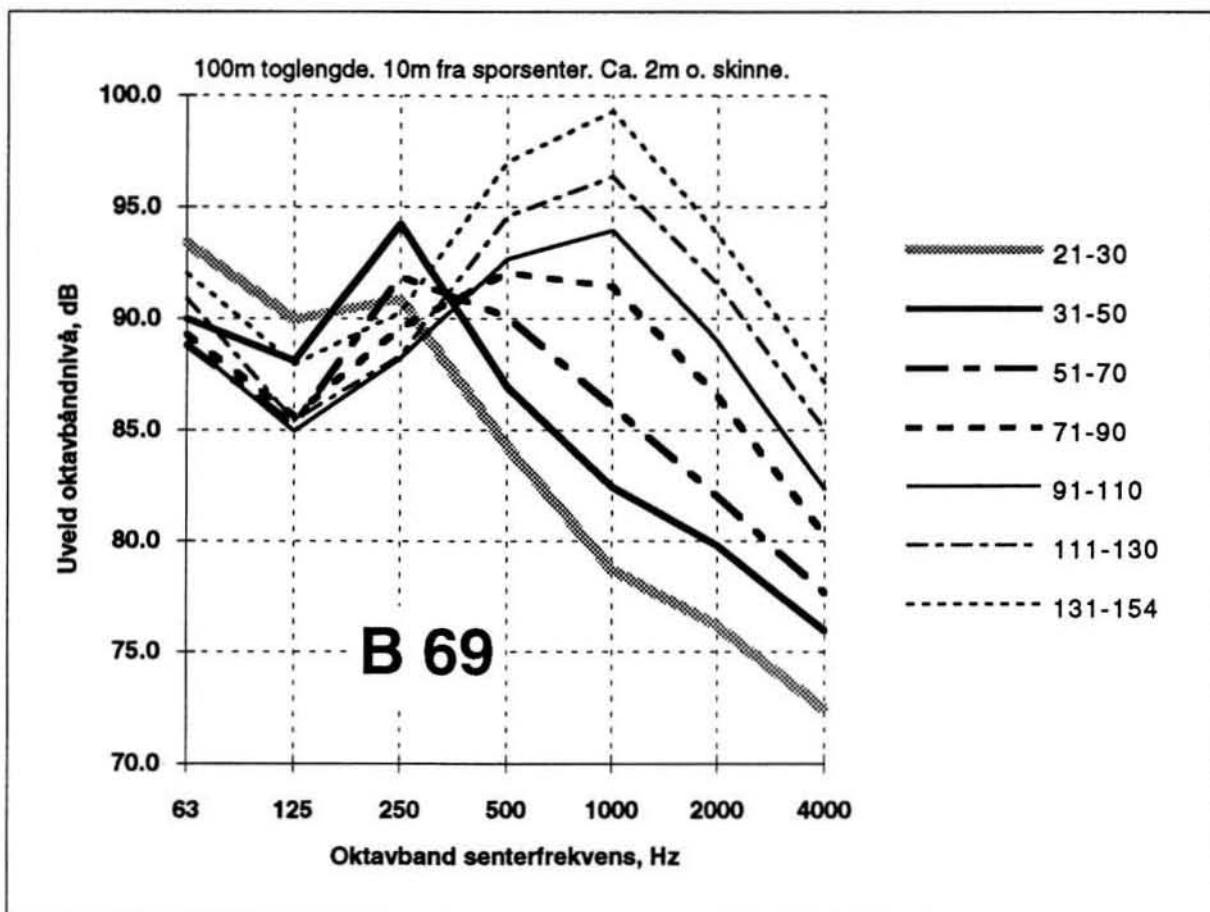
Figur 12. A-vegd SEL-verdi for enkelttog. Verdiene er normalisert til toglengde 100m og avstand 10m.

Figur 13. A-vegd SEL-verdi for enkelttog. Verdiene er normalisert til toglengde 100m og avstand 10m.

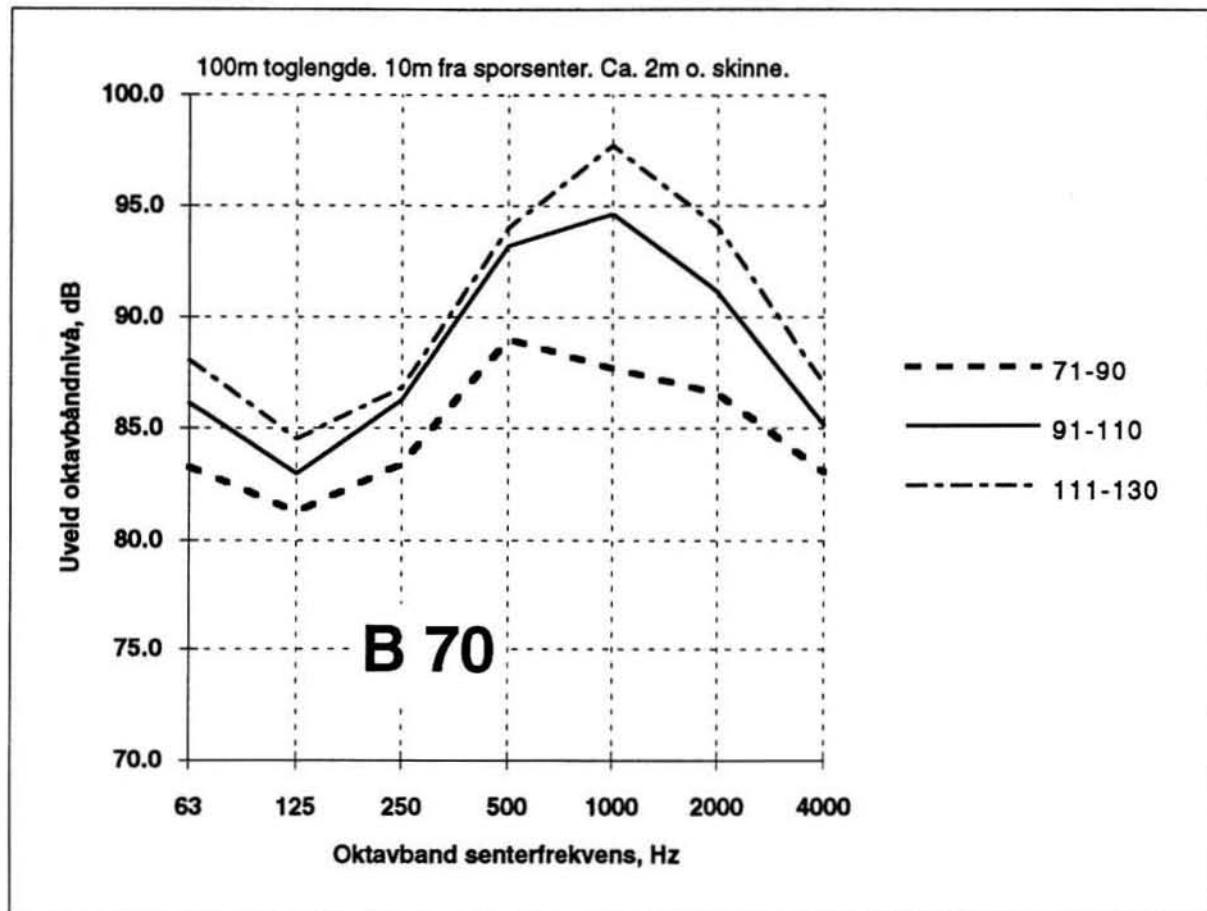
N459.Figur14

km/t.	SEL Oktavbåndnivå, dB. Antall målte tog.						
	Frekvens, Hz						
Ant. tog	63	125	250	500	1000	2000	4000
21-30 11	93.4	89.9	90.9	84.3	78.7	76.2	72.4
31-50 18	90.0	88.1	94.2	87.0	82.4	79.8	75.9
51-70 44	88.8	85.2	91.9	90.1	86.1	82.0	77.6
71-90 81	89.3	85.7	89.6	92.1	91.4	86.5	80.3
91-110 147	88.9	84.9	88.2	92.7	93.9	88.9	82.3
111-130 45	90.9	85.4	88.3	94.6	96.3	91.5	85.0
131-154 14	92.0	87.9	90.3	97.0	99.3	93.7	87.1

Figur 14.
Togtype B69. Uveide oktavbåndverdier,
SEL i forskjellige fartsintervaller.

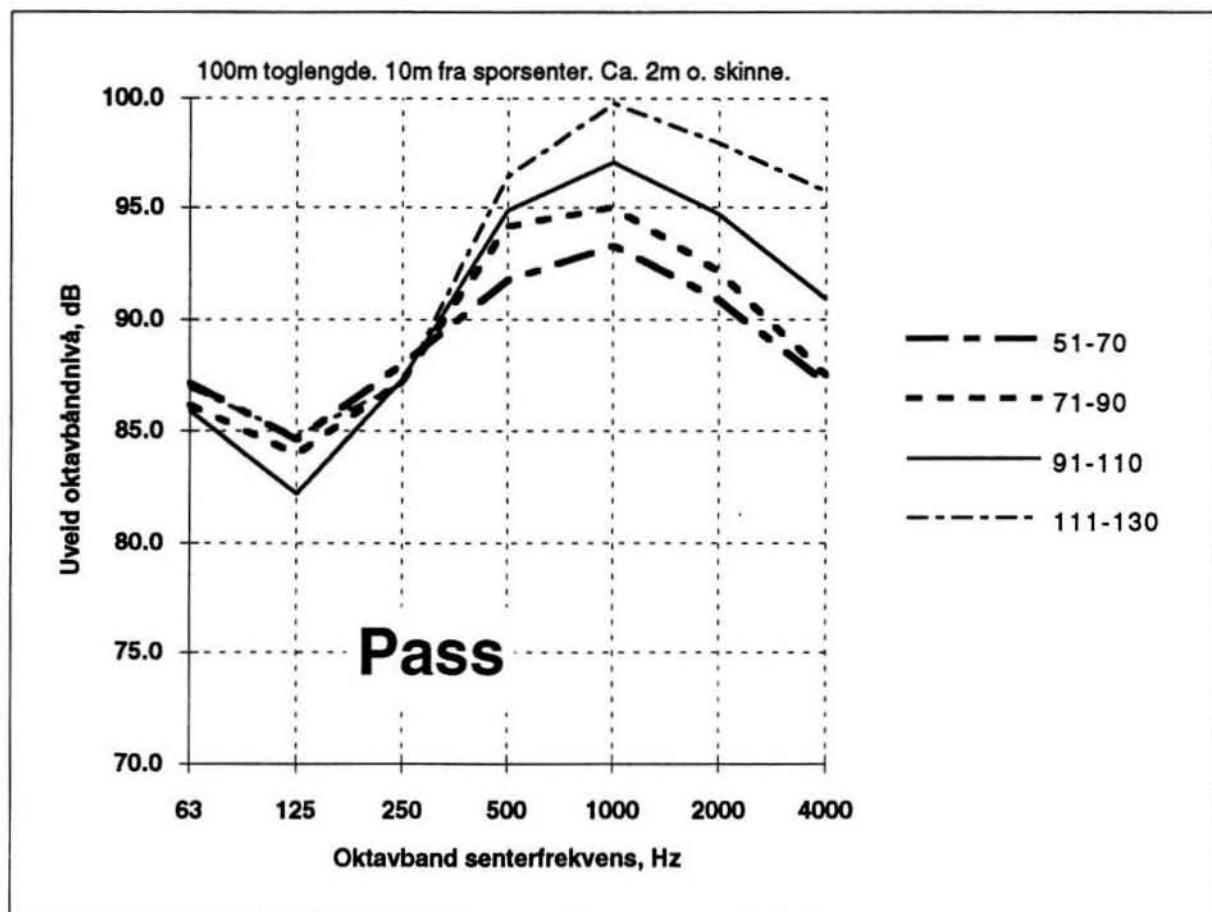
N459.Figur15

SEL Oktavbåndnivå, dB. Antall målte tog.							
km/t.	Frekvens, Hz						
	Ant. tog	63	125	250	500	1000	2000
71-90	83.2	81.3	83.4	89.0	87.7	86.6	83.0
91-110	12	86.1	83.0	86.3	93.2	94.6	91.1
111-130	8	88.1	84.5	86.8	94.0	97.8	94.0

Figur 15.
Togtype B70. Uveide oktavbåndverdier,
SEL i forskjellige fartsintervaller.

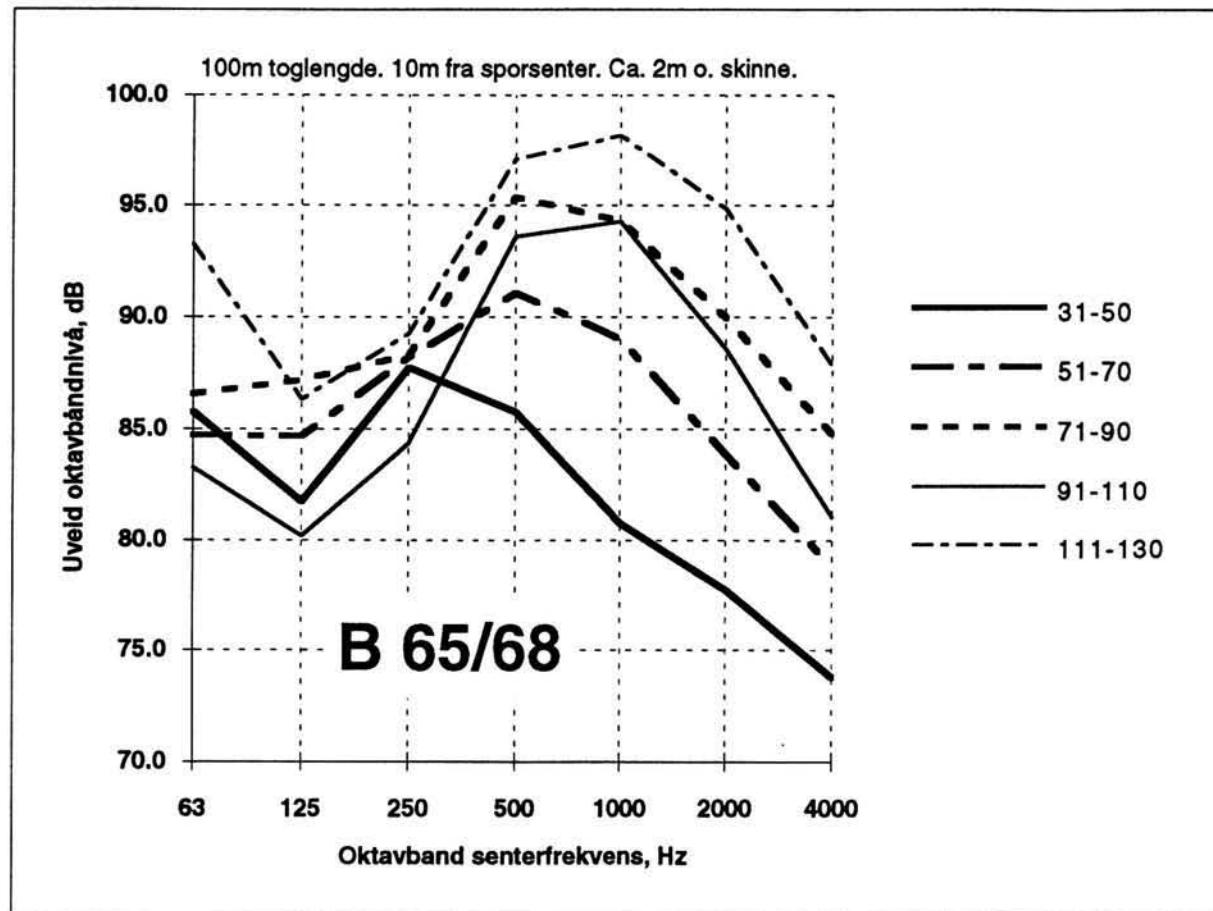
N459.Figur16

km/t.	SEL Oktavbåndnivå, dB. Antall målte tog.						
	Frekvens, Hz						
Ant. tog	63	125	250	500	1000	2000	4000
51-70 14	87.1	84.6	88.0	91.7	93.3	90.8	87.1
71-90 70	86.1	84.0	87.3	94.1	95.0	92.1	87.5
91-110 31	85.9	82.2	87.3	94.9	97.1	94.7	90.9
111-130 7	86.9	84.8	87.1	96.4	99.8	98.0	95.7

Figur 16.
Togtype Pass. Uveide oktavbåndverdier,
SEL i forskjellige fartsintervaller.

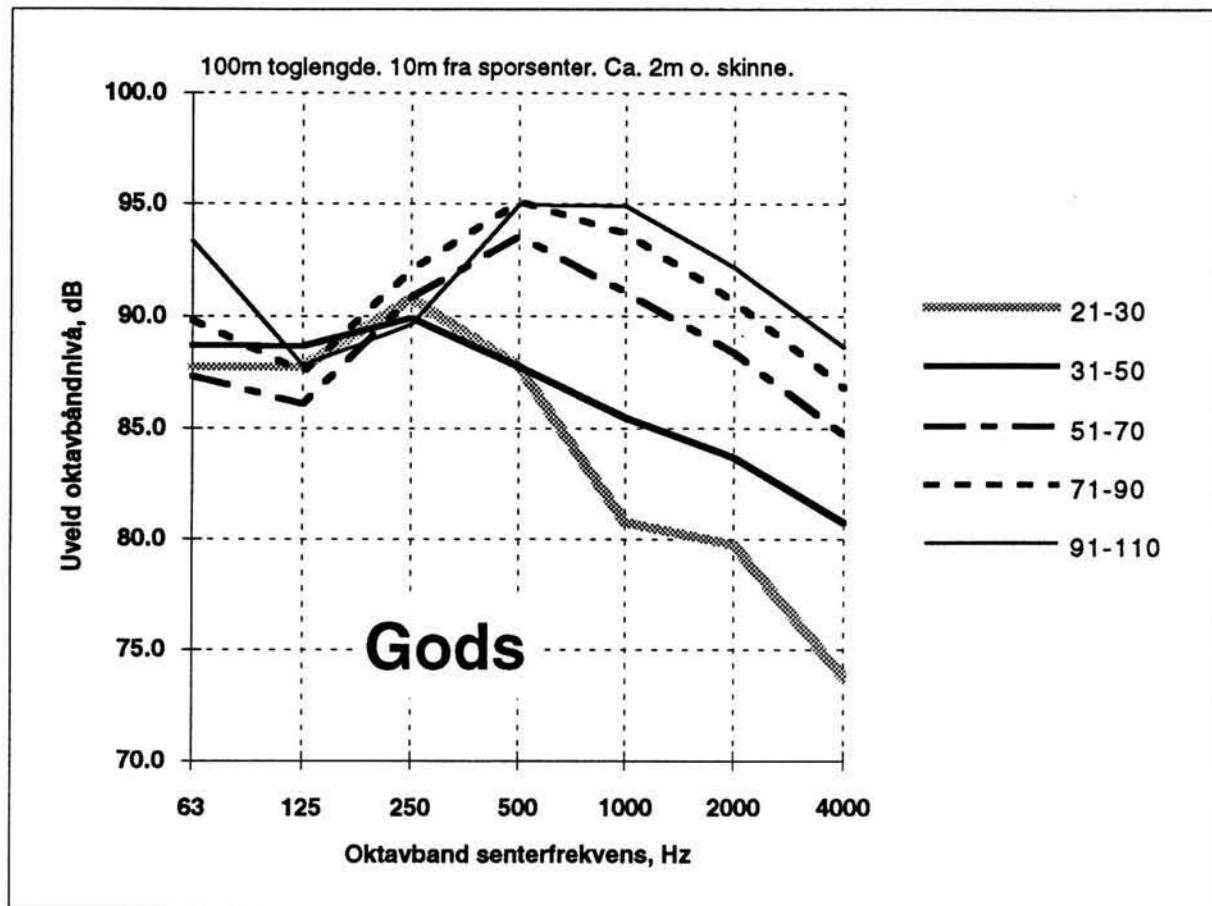
N459.Figur17

km/t. Ant. tog	SEL Oktavbåndnivå, dB. Antall målte tog.						
	Frekvens, Hz						
	63	125	250	500	1000	2000	4000
31-50 1	85.8	81.8	87.8	85.8	80.8	77.8	73.8
51-70 9	84.7	84.7	88.2	91.1	89.0	83.9	78.8
71-90 16	86.6	87.2	88.3	95.3	94.3	90.0	84.8
91-110 3	83.3	80.2	84.4	93.6	94.3	88.6	81.1
111-130 1	93.3	86.4	89.3	97.1	98.2	94.9	87.9

Figur 17.
Togtype B65/68. Uveide oktavbåndverdier,
SEL i forskjellige fartsintervaller.

N459.Figur18

km/t.	SEL Oktavbåndnivå, dB. Antall målte tog.						
	Frekvens, Hz						
Ant. tog	63	125	250	500	1000	2000	4000
28 1	87.8	87.8	90.8	87.8	80.8	79.8	73.8
31-50 6	88.7	88.7	89.9	87.7	85.5	83.7	80.7
51-70 41	87.3	86.1	90.8	93.5	91.0	88.3	84.7
71-90 37	89.8	87.5	92.1	95.1	93.7	90.6	86.8
91-110 5	93.3	87.8	89.6	95.0	94.9	92.1	88.6

Figur 18.
Togtype Gods. Uveide oktavbåndverdier,
SEL i forskjellige fartsintervaller.

MIKROMARS

Jernbaneverket

Biblioteket

JBV

09TU05210
200000026139